

Reakcia na článok „Priamo na komoru“ od Ľubomíra Bednariča publikovaný v Poľovníctve a rybárstve 11/2020 (s. 48-49)

V novembrovom čísle časopisu PaR bol publikovaný článok s názvom „*Priamo na komoru*“, ktorý prezentuje osobné názory a postoje autora, bez možnosti vyjadrenia sa druhej strany. Článok napísaný Ľubomírom Bednaričom z Asociácie poľovníckych organizácií Slovenska (APOS) je zhľukom zavádzajúcich informácií, ktoré tendenčne zovšeobecňuje a účelovo podsúva s cieľom rozvrátiť organizáciu poľovníctva bez toho, aby poznal elementárne zásady fungovania poľovníckej samosprávy v súčasnosti a právneho stavu v oblasti riadenia poľovníctva. To všetko v čase, keď si organizované poľovníctvo na území Slovenska pripomína 100. výročie svojho založenia.

Niekoľko slov k APOS

APOS už niekoľkokrát písal o vymyslených poplatkoch, monopole klubov, delení majetku či o odborných a morálnych predpokladoch demokraticky volených funkcionárov poľovníckej samosprávy. Samotná APOS, ktorá vznikla v roku 2017, vo svojich Stanovách uvádza, že „**účelom tejto organizácie je presadzovanie oprávnených záujmov a potrieb zboru zakladateľov, klubov, ich práv a slobôd týkajúcich sa právnických osôb**“. Členstvo v organizácii je dobrovoľné, avšak ide o zoskupenie výlučne právnických osôb, bez možnosti priameho členstva osôb fyzických. Teda členstvo fyzickej osoby je podmienené nutnosťou byť členom zakladajúcej alebo inej právnickej osoby, čiže podmienkou vstupu do tejto asociácie je prijať nepriamo požadované „dobrovoľné“ dvojité členstvo?! Ponúkaná alternatíva takéhoto „združovania“ poľovnícku verejnosť doteraz veľmi nepresvedčila, nakoľko celkový počet právnických osôb združených v APOS je v súčasnosti 3, slovom -TRI-. Pre úplnosť je potrebné na tomto mieste uviesť, že celkový počet poľovníckych organizácií – právnických osôb je na Slovensku aktuálne viac ako 3100! Teda o tom, či ide o skutočnú pomoc slovenskému poľovníctvu by sa dalo polemizovať už pri získavaní základných verejne prístupných informácií o tomto zoskupení. Toľko na úvod. Celý článok je kompilátom populistických osobných názorov a predstáv autora, na ktoré má samozrejme právo. Zamieňať si právo na názor, s právom na šírenie dezinformácií, presahuje hranicu tolerancie mnohých individuálnych i kolektívnych členov SPK, navyše keď je vecne i formálne načasované tak, aby v roku 100. výročia založenia organizovaného poľovníctva na Slovensku znehodnocovalo jeho tradičné hodnoty – jednotu, odbornosť a tradície. SPK preto reaguje v tomto momente len na najzásadnejšie skreslené informácie publikované v článku a to bez ohľadu na to, či vznikli z nevedomosti alebo cielene.

- **Poplatky:** Poľovníci – fyzické osoby platia členské poplatky poľovníckym organizáciám (PO) s celoslovenskou pôsobnosťou v ktorých sú združení, napr. Slovenský poľovnícky zväz (SPZ), Slovenský lovecký a ochranný spolok Pribina (SLOSP) a iné. Celoslovensky pôsobiace poľovnícke organizácie, napr. SPZ alebo SLOSP platia za každého svojho člena pre Slovenskú poľovnícku komoru (SPK) 3 €/ročne. Fyzické osoby združené v niektorej z uvedených PO členské do SPK neplatia, sú členmi SPK prostredníctvom svojej PO. Ak však fyzická osoba nechce byť členom PO ale chce byť priamo členom SPK zaplatí členský príspevok 20 Eur ročne. Takýchto poľovníkov na Slovensku je len 120. Fyzické osoby platia do SPK len za vydanie alebo predĺženie poľovného lístka a za kontrolné strelby, ktorých cieľom je preukázanie schopnosti svoju zbraň určenú na poľovné účely bezpečne ovládať a používať. Pre úplnosť je potrebné uviesť, že členské do SPK platia aj právnické osoby, ktoré užívajú poľovný revír a to podľa obhospodarovanej výmery v priemere 0,11 Eur/ha. V priemere je to 220.-Eur ročne za právnickú osobu. Členské pre právnickú osobu bez revíru predstavuje paušálne 30.- Eur ročne. Všetky poplatky sú určené na zabezpečenie financovania jednotného riadenia a plnenia úloh preneseného výkonu štátnej správy v oblasti poľovníctva, určuje a schvaľuje ich na základe kompetencie vyplývajúcej pre SPK zo zákona a Stanov SPK, najvyšší kolektívny orgán SPK - Snem SPK. Snem SPK je zborom volených zástupcov zo všetkých regiónov Slovenska, za účelom zabezpečenia financovania jednotného riadenia a plnenia úloh preneseného výkonu štátnej správy v oblasti poľovníctva. Ak by užívatelia poľovných revírov, ktorých príjem z predanej diviny, poplatkového odstrelu, predaných povoleniek a pod. je

mnohonásobne vyšší, neplatili schválené poplatky, poľovníctvo na Slovensku so zákonnými povinnosťami by nemalo z čoho fungovať. Je logické, že organizácia činnosti viac ako 63 000 členov nemôže byť zabezpečovaná bez finančných zdrojov. **Štát na poľovníctvo finančne neprispieva!** Výkon jednotnej poľovníckej samosprávy je plne zabezpečený formou samofinancovania bez nárokov na štátny rozpočet. SPK disponuje pravidelne aktualizovanou databázou údajov a dokáže zabezpečovať výkon činností prostredníctvom svojich organizačných zložiek. Štátna správa zamestnáva pre poľovníctvo 42 ľudí. Len SPK ich má takmer 100 a ďalších 2 000 funkcionárov, ktorí svoju prácu vykonávajú buď bez nároku na odmenu, alebo za jednorazový poplatok, ktorý pokrýva výhradne cestovné náklady a stravu. Poplatky od užívateľov revírov slúžia na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy pri rôznych **administratívnych úkonoch, organizovaní skúšok z poľovníctva, praktických skúšok zo strelectva, kontrolných streľbách, skúšok poľovnej upotrebitelnosti psov, poľovníckych, streleckých, kynologických a osvetových podujatiach, školeniach, konferenciách, nákupe liečiv pre zver, soli, tlačív, kníh návštev revíru a v neposlednom rade pri mediálnej komunikácii**, bez ktorej by poľovníctvo (podľa vyjadrení niektorých politikov) na Slovensku nemalo svojho advokáta a už nefungovalo.

APOS, či ZPO Hubert nie sú PO, sú len združením právnických osôb a SPK neplatia nič, avšak vo svojich stanovách uvádzajú, že zdrojom ich majetku sú aj členské príspevky. Na aký účel sú použité, keď tieto organizácie neplnia v podstate žiadne úlohy priamo pre nich vyplývajúce zo zákona o poľovníctve?

- **Členstvo v SPK:** Členstvo v komore je charakterizované ako nepriame povinné členstvo vzhľadom na úlohy a poslanie komory. Ak má samospráva zabezpečovať jednotné riadenie poľovníctva formou preneseného výkonu štátnej správy je prirodzené, že musí mať dosah na všetkých držiteľov poľovných lístkov nielen z dôvodu koordinácie a kontroly výkonu ich oprávnení, ale najmä z dôvodu povinnosti komory zabezpečiť rovnakú možnosť pre všetkých členov na tejto kontrole a koordinácii sa zúčastňovať. Každý má mať právo a možnosť zúčastniť sa ako člen SPK demokratických volieb, v rámci ktorých členská základňa volí svojich zástupcov do orgánov a odborných komisií OPK. Každý občan sa však stáva poľovníkom a držiteľom poľovného lístka dobrovoľne, na základe svojho osobného rozhodnutia. Navyše, poľovníci sa stávajú členmi SPZ **dobrovoľne**, nakoľko SPZ je dobrovoľnou poľovníckou organizáciou rovnako ako napr. SLOS Pribina. Ak im poskytne iná poľovnícka organizácia zabezpečenie činností, ktoré preferujú, majú možnosť stať sa jej členom kedykoľvek sa tak rozhodnú. Teda držiteľ poľovného lístka môže byť členom SPK priamo alebo prostredníctvom organizácie, ktorá je členom SPK. Preto nejde o žiadne dvojité členstvo ani dvojité odvádzanie poplatkov. Slobodne sa rozhodovať a združovať môže v súlade s ústavou každý, keď sa však má zúčastňovať na manažmente populácií voľne žijúcej zveri ako prírodného dedičstva všetkých občanov štátu so zbraňou v ruke, je namieste aby podliehal jednotnej spoločenskej kontrole (či už ako jednotlivec alebo člen poľovníckej organizácie), garantovanej aj inštitútom povinného členstva v organizácii zriadenej zo zákona s presne vymedzenými úlohami, právami a povinnosťami. Ako by bolo možné zabezpečiť osobnú zodpovednosť, disciplínu a poriadok pri manažmente, starostlivosti, ochrane a selekcii populácií vo voľnej prírode, keby sa zrušil fungujúci systém vzájomnej kontroly vo vnútri poľovníckej komunity? Predstava o tom, že je potrebné takýto stav zrušiť a zároveň umožniť, aby v prípade, ak niektorá z množstva poľovníckych organizácií disciplinárne postihne svojho člena za porušenie pravidiel bude mať takýto člen možnosť ~~by~~ z nej zo vzdoru vystúpiť a naďalej porušovať zákony, konať pri manažmente prírodných zdrojov podľa vlastných predstáv a individuálne alebo ako člen nejakej inej poľovníckej organizácie je z aspektu samotnej podstaty poľovníctva neprijateľná. Bolo by takéto konanie človeka reprezentujúceho poľovnícky stav obhájiteľné pred ochranármi a verejnosťou?
- **„Monopol“ sokoliarskeho klubu:** Slovenský klub sokoliarov pri SPK (SKS pri SPK), ktorý autor označuje za monopol je absurdný. Podotýkame, že SKS pri SPK je stále jedinou poľovníckou

organizáciou zaoberajúcou sa sokoliarstvom na Slovensku spĺňajúcou zákonné podmienky. Slovenský klub sokoliarov (SKS) pri SPZ sa po prijatí zákona o poľovníctve v roku 2010 pretransformoval na PO, pretože vo svojich Stanovách má i lov zveri. SKS pri SPZ, keďže je členom SPK, zmenila svoj názov na SKS pri SPK. Novelizáciou Stanov advokátska kancelária potvrdila SKS pri SPK ako nástupnícku organizáciu SKS pri SPZ. V tomto období nastala i zmena v zložení prezídia klubu po voľbách na výročnom sneme. Vtedajší prezident klubu (Anton Moravčík) bol na tomto sneme zvolený za viceprezidenta 100 % hlasov. Tejto funkcii sa ale vzápätí vzdal. Niekoľko dní po týchto udalostiach založil pán Moravčík OZ SKS a zaregistroval ho na Ministerstve vnútra SR. Jeho stanovy, keďže obsahovali "lov zveri" boli schválené v nesúlade so zákonom. Problémom OZ SKS nie sú len neplatné Stanovy, ale i skutočnosť, že nezákonne vykonáva sokoliarske skúšky! SPK bola upozornená na tento nesúlad a upovedomila o tom Ministerstvo vnútra SR (MV SR). Následne bolo OZ SKS vyzvané MV SR, aby svoje stanovy zosúladiť s platnou legislatívou do 15.3.2020, pretože porušuje dva zákony. To znamená, že OZ SKS od svojho vzniku doteraz vykonávalo svoju činnosť v rozpore s platnou legislatívou, teda nelegálne! V SKS pri SPK v tej dobe zostalo 80 % pôvodných členov. V súčasnosti je v SKS pri SPK 99% pôvodných členov. SKS pri SPK má všetky dokumenty potrebné k svojej činnosti zosúladiť s platnou legislatívou a v jej zmysle na základe písomných žiadostí schválené SPK, ktorá riadi sokoliarstvo v SR podľa zákona o poľovníctve. Taktiež je na základe písomnej žiadosti poverený vykonávať sokoliarsku skúšku a má schválených odborne zdatných skúšobných komisárov. Žiadna iná organizácia nepožiadala SPK o schválenie týchto dokumentov, ani žiadosti o vykonávanie skúšok a ani jej neoznámila svoju existenciu. Je potrebné konštatovať, že SPK spolupracuje s SKS pri SPK nie preto, že tento klub má „nejaké“ privilégia, ale preto, že tento klub je jedinou organizáciou združujúcou sokoliarov, ktorá túto činnosť vykonáva v zmysle platnej legislatívy. Navyše SKS pri SPK je držiteľom osvedčenia o zápise sokoliarstva do zoznamu nehmotného kultúrneho dedičstva Slovenska a v roku 2021 má byť zaradené spolu s ďalšími krajinami na svetový zoznam UNESCO. SPK má za to, že založenie a činnosť klubov má byť realizovaná podľa pravidiel a v zmysle platnej legislatívy.

- **Predlžovanie poľovných lístkov:** sa deje **každoročne** vo všetkých vyspelých krajinách Európy a to v Poľsku, Maďarsku, Rakúsku, Nemecku, Francúzsku. Naši poľovníci **majú možnosť výberu od 1 až po 10 rokov platnosti poľovného lístka**. S predlžovaním platnosti PL súvisí aj povinnosť byť poistený. Doživotné poistenie pre výkon práva poľovníctva Vám však neposkytne nikto. Štát, kde sa PL nepredlžujú je Česká republika, ktorá žiaľ, nedokáže ničím vydokladovať počet aktívnych poľovníkov z radov držiteľov poľovných lístkov a zbraní na poľovné účely. Odhad počtu poľovníkov v krajine je približne 120 tisíc, avšak reálne vykonávať organizáciu a riadenie poľovníctva je umožnené len pre tú časť držiteľov poľovných lístkov, ktorá je združená v spolku ČMMJ, čo v súčasnosti predstavuje približne polovicu. Česká republika je príkladom, aký dopad má zrušenie organizácie a riadenia poľovníctva prostredníctvom zastrešujúce samosprávy. O čo tu teda autorovi článku ide? O zmenu, a to nech je akákoľvek? Navyše bez seriózneho návrhu alternatívy, ktorej dopady by boli vopred známe a vyčísliteľné?
- **Nájomné zmluvy:** výklad a pridelovanie nájomných zmlúv, ako píše autor, SPK nemôže zo zákona vykonávať! Výkon práva poľovníctva patrí zo zákona o poľovníctve vlastníkovi nie SPK. Ak sa vlastník poľovných pozemkov rozhodne pre určité podmienky ich užívania, je to jeho slobodné rozhodnutie. Sme presvedčení, že obchodné sťahy nie sú ideálnym prostriedkom na výber, lebo miestni poľovníci nemajú častokrát šancu konkurovať solventným právnickým alebo fyzickým osobám, uchádzajúcim sa o užívanie poľovných revírov. Preto sme pri už tvorbe Koncepcie rozvoja poľovníctva v SR do roku 2030 presadzovali, že je potrebné zachovať poľovníctvo ako súčasť vidieckeho spôsobu života a vytvoriť také zákonné podmienky pre miestnych poľovníkov (ktorí sú mimochodom často aj minoritnými vlastníkmi poľovných pozemkov zahrnutých do príslušného poľovného revíru), aby sa im ich historické práva v regiónoch kde žijú a pracujú nepotierali.

- **Spotreba financií:** SPK je nezisková organizácia a každoročne predkladá výsledky hospodárenia za ústredie SPK Ministerstvu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR. Od júla 2020 za celú SPK aj Ministerstvu financií SR. Výnosy a náklady celej SPK spolu so svojimi organizačnými zložkami sú verejne prístupné na webovej stránke SPK. Ani jedna z existujúcich komôr takúto povinnosť a otvorenosť nemá. Návrhy rozpočtov a ich plnenie schvaľujú kolektívne orgány SPK. Dozor a kontrolu nad čerpaním rozpočtu vykonávajú Dozorné rady všetkých 60-tich OPK a na centrálnej úrovni Dozorná rada SPK, ktoré predkladajú správy o činnosti a hospodárení najvyšším kolektívnym orgánom samosprávy na regionálnej i centrálnej úrovni. Funguje takýto prepracovaný systém hospodárenia samosprávy aj u iných organizácií kritizujúcich SPK?
- **Funkcionári SPZ a SPK:** sú riadne **voleními zástupcami užívateľov poľovných revírov a nezaradených poľovníkov demokratickým** spôsobom, tajnou voľbou a systémom zdola nahor. Každé voľby sa vykonávajú podľa Stanov SPK, v súlade s kolektívnymi orgánmi schváleným volebným, organizačným a rokovacím poriadkom. Ak autor článku spochybňuje systém riadenia SPK, mal by ho aspoň dokonale poznať a porovnať s alternatívami, ktoré zastupuje a presadzuje. Nech verejne oznámi potenciálnym záujemcom o členstvo v APOS ako sa volia zástupcovia APOS – u, príp. ostatných organizácií? Alebo sa menujú? Ak áno, tak kým a na základe akých požiadaviek? Aké sú kontrolné mechanizmy činnosti orgánov združenia a ako funguje kontrola hospodárenia? Kde sú dostupné výsledky doterajšieho hospodárenia združenia?
- **Majetok:** jednej samostatnej právnickej osoby, nemôže byť predsa majetkom inej právnickej osoby. Každý právny vzťah je výsledkom uznesenia orgánov na to kompetentných podľa Stanov SPK a interných predpisov SPK dostupných na webovom sídle SPK, podliehajúc kontrole orgánov Dozornej rady.
- **Kynológia**
Chovateľské kluby prostredníctvom poradcov chovov dôsledne dbajú na dodržiavanie zdravia u plemien, ktorých chov majú na základe poverenia vo svojej správe. Týmto spôsobom je organizovaný **chov jedincov** jednotlivých plemien. Zároveň SPZ ako člen SPK spolupracuje s jej organizačnými zložkami pri organizovaní skúšok poľovnej upotrebitelnosti, kde zúčastnené psy musia preukázať **vlastnosti a výcvik** v takom rozsahu, aby boli použiteľní v poľovníckej praxi pri výkone práva poľovníctva. SPK vydáva skúšobné poriadky, na ktorých sa preveria tieto kvality a absolvovanie skúšky PUP je zároveň **dokladom o použiteľnosti psa** pri výkone práva poľovníctva.
Cieľom chovu je chovať psov takých, aby zodpovedali exteriérovému a pracovnému štandardu plemena a pre využitie v chove eliminovať jedince, ktoré sa vyskytnú ako extrém na niektorej strane krivky, aby si plemeno v celej populácii zachovalo svoje podstatné črty. Ak pes nesplní podmienky chovnosti, nie je dôvod znevažovať takéhoto psa alebo ho mať „menej rád“, aj nechovný pes vie byť vynikajúcim spoločníkom pri výkone práva poľovníctva a vie poskytnúť mnoho radosti pri pracovných skúškach a poľovačkách bez ohľadu na to, či má v preukaze o pôvode potvrdenie o chovnosti.
A že nemáme dostatočný počet PUP? PUP, ktoré sú vedené v poľovníckej štatistike je 13 900 a ich počet každoročne narastá. Rozhodne tam nie sú uvedené všetky psy a taktiež nie tie, ktoré sú aktuálne v zácviku. podľa potreby PUP stanovenej vyhláškou užívateľa poľovných revírov spĺňajú limity, avšak SPK je zástancom rozširovania počtu PUP. Autor vo svojom článku uviedol, že o tom, ktorý pes je poľovne upotrebitelný v danom revíri, vie najlepšie poľovnícke združenie, respektíve jeho hospodár. Z tohto tvrdenia je zrejmé, že pán Bednarič nepochopil rozdiel medzi poľovnou upotrebitelnosťou psa (PUP) a chovnosťou, teda úplne spochybnil skúšobný poriadok i zmysel **poľovníckej kynológie**.

Disciplína tu nie je vítaná

Zástupcovia APOS, či ZPO Hubert, už v minulosti zápasili s povinnosťou byť niekde organizovaní. Ich odpor byť zastrešení a organizovaní bol v minulosti u SPZ, dnes v SPK. V snahe presadiť sa, deklarujú, že sú to organizácie spojené s poľovníctvom, ale ich právna forma je len združenie právnických osôb a nie poľovníckych organizácií. Poľovníctvo sa formuje od roku 1920 a postupným vývojom dospela do dnešnej

organizovanej podoby v súlade s vývojom a zmenami životného prostredia, ochrany prírody a krajiny a tiež potrebami spoločnosti. Navrhované zmeny z dielne APOS však vracajú poľovníctvo desiatky rokov späť. Neodborné vyhlásenia bez konkrétnych krokov, riešení a dopadov, ako systémových, tak aj finančných, účelovo napádajú organizáciu poľovníctva na Slovensku. Ako členovia SPK sa majú títo ľudia právo zúčastňovať na Snemoch a Konferenciách a na tzv. „nakopené problémy“ môžu upozorňovať a podávať konštruktívne riešenia k spokojnosti všetkých dotknutých. Ale z doterajšej praxe vieme, **že účasť týchto organizácií**, ktorých členovia sú organizovaní mimo SPZ, takmer vždy **absentuje**. Resp. návrhy buď nedáva žiadne, alebo neodôvodnené a zároveň sú väčšinovo prehlasované. Taktiež väčšina z tých, ktorí vystúpili z SPZ alebo sú jeho odporcovia, boli v minulosti disciplinárne stíhaní. Teda nastolenie poriadku je pre túto skupinu ľudí neprijateľná. Ich cesta je taká že ako minorita chcú mať rozhodovaciu právomoc za každú cenu i za cenu likvidácie poľovníctva. Žiaľ, po zverejnení článku vychádzame z úsudku, že u tejto skupiny ľudí buď úplne absentuje povedomie o fungovaní organizovaného poľovníctva, alebo to vedomie má, ale populistickými a neodbornými vyjadreniami cielene a účelovo zavádza verejnosť pre dosiahnutie vlastného prospechu.

Experimentovať s poľovníctvom na základe populistických výkrikov na rozdiel od overených postupov v krajinách EÚ, kde ešte poľovníctvo nezvádza boje o svoju existenciu, je cestou do záhuby. Ak sa pod to podpíšu, okrem hŕstky samozvancov aj ľudia výkonnej a zákonodarnej moci, vyslovujú ortieľ pomalej a istej smrti samotnému poľovníctvu.